

LOVČICKÝ ZPRAVODAJ

prosinec 1989

Ročník XVIII.

č. 6

Veselé vánoce a šťastný nový rok - Z jednání orgánů MNV -
Ekoprogram MNV Lovčice - Z historie JZD Svornost Lovčice -
Výsledky výkupu ovoce a zeleniny - Výstava ZO ČZS "Okno
do zahrady" - O slibovickém cukrovaru - Kroniká SPOZ

VESELÉ VÁNOCE A ŠTASTNÝ NOVÝ ROK

Vánoce, vánoce přicházejí ...

Vyzdobené vánoční výlohy, nákup stromků, dárků, pečení cukroví a příprava dobrých jídel na sváteční stůl, to je každoroční obrázek posledních dnů v roce.

Jedním z neklamných znamení, že Vánoce a Nový rok jsou již za dveřmi, bývají i vánoční a novoroční blahopřání. Celé stohy jich v tyto dny procházejí rukama poštovních doručovatelek, aby nás potěšily a připomněly, kdo na nás na rozhraní dvou roků myslí a komu nejsme v čase vánočním lhostejní.

Nadejde Štědrý večer se svým tajemným kouzlem. U svátečně prostřeného stolu se sejdeme se svými nejbližšími, abychom v klidu a pohodě vychutnali jeho sváteční atmosféru.

Do konce roku zbývá několik málo dní a brzy budeme na prahu Nového roku 1990. Až budete, vážení čtenáři, oslavovat jeho příchod a budete si v rodinném kruhu se svými blízkými přát pevné zdraví, pohodu, lásku a štěstí, uvědomte si, že bez těchto hodnot se nedá rozvíjet nejen Vaše rodina, ale ani naše obec a společnost.

Konkrétními činy se postavme za program přestavby a demokratizace naší společnosti. Odpovědným morálním a pracovním postojem pomozme jejímu dalšímu rozvoji. Nezapomínejme na odkaz předcházejících generací. Služme dál pokroku a míru.

Redakce Lovčického zpravodaje Vám všem přeje pevné zdraví, osobní pohodu, odhodlání a elán!

Místní národní výbor v Lovčicích děkuje touto cestou našim občanům a společenským organizacím NF v obci i našemu JZD Svornost za spolupráci při plnění úkolů volebního programu Národní fronty v roce 1989. Přejeme všem příjemné prožití Vánočních svátků, hodně zdraví a spokojenosti v Novém roce 1990.

Z jednání orgánů MNV Lovčice

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Rada MNV

14. 10. 89' - výsledek periodické revize
- příprava inventarizace majetku MNV
 - příprava plánu práce orgánů MNV na rok 1990
 - hodnocení podzimních hovorů s mládeží
 - návrh finančního rozpočtu na rok 1990
12. 12. 89' - vyhodnocení plnění závazků za rok 1989
- plnění finančního rozpočtu MNV
 - stav správy a ochrany národního majetku
 - příprava plenárního zasedání MNV

Plénium MNV

28. 12. 89' - zpráva o činnosti rady MNV a komisí
- zhodnocení plnění volebního programu
 - schválení plánu práce orgánů MNV na rok 1990, plánu kulturně výchovné činnosti a závazku 1990
 - ekoprogram MNV Lovčice

Veřejná schůze

7. 11. 89' - vystoupení ZŠ
- slavnostní projev
 - zpráva o plnění volebního programu NF za rok 1989
 - návrh volebního programu na rok 1990
 - ekoprogram MNV Lovčice

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Periodická revize byla podle plánu provedena finanční komisí MNV v základní škole. Závady nezjištěny. K přípravě inventarizace majetku MNV k 31.12.89' schválena pětičlenná inventarizační komise.

Podzimní hovory s mládeží se konaly 10.11.1989, byly zaměřeny na boj proti kriminalitě. Přednášel s. Šimák, náčelník ÚSNV.vHK

Návrh finančního rozpočtu na rok 1990 byl konzultován na ONV a tím, že MNV mimo rozpočet požaduje další finanční prostředky na další stavbu vodovodu, na opravu místních komunikací, prodloužení kanalizací, chodníků apod.

Úkoly volebního programu 1989 byly splněny. IV. stavba vodovodu byla dokončena v termínu. Bylo provedeno vyčištění vodních nádrží, provedeny nové matěry koupaliště a brouzdaliště, vyčištěny a opraveny některé kanalizační šachty, opraveny výtluky na místních komunikacích, opravena střecha školní budovy, vysázeny nové růže, prodlouženo veřejné osvětlení ve Štěpnici.

Ekoprogram MNV zveřejňujeme v tomto zpravodaji.

E K O P R O G R A M =====

Místního národního výboru v Lovčičích
do roku 2 000

Úvod:

Tento dokument je určen jako podklad pro postupné řešení všech úkolů zlepšení životního prostředí obce Lovčice. Podle potřeby může být doplňován nebo revidován.

Charakteristika obce:

Obec Lovčice má 250 popisných čísel, z toho 202 je v současné době obydleno. Počet obyvatel je nyní 682 a kolísá v rozmezí 650 až 700. V obci má sídlo JZD Svornost Lovčice a v katastru obce se nachází i forma Státního statku Chlumec n/C - Bludy. Území obce je odvodňováno Štítarským potokem, do kterého ústí místní kanalizace.

Charakteristika Základních složek a faktorů životního prostředí a jejich narušení:

1. Ovzduší:

Ovzduší obce je podle větrů znečišťováno emisemi elektráren Opatovice a Chvaletice. Na znečištění se podílí i provoz na silnici I/11 Praha - Hradec Král., která obcí prochází. Dále je ovlivňuje negativně vytápění všech rodinných domků i dalších

bl.č.474/OKS/89

budov tuhými palivy v lokálním topení.

2. Voda:

Voda v místních studních je znečištěna vysokým obsahem dusičnanů a dusitanů, jak to potvrzují rozborů všech odebraných vzorků. Bylo započato s výstavbou vodovodu Lovčice a napojením na zdroje pitné vody v Chlumci n/C. Hotova je zatím IV. stavba bez přípojek k rodinným domkům.

3. Půda:

Zemědělskou půdu v katastru obce obhospodařuje JZD Svornost Lovčice. Ve spolupráci s MNV je pravidelně prováděna kontrola ochrany a využití zemědělského půdního fondu.

4. Lesy:

Lesní porosty v katastru obce obhospodařují zčásti Východočeské státní lesy, závod Chlumecký n/C. a zčásti Vojenské lesy Plzeň.

5. Příroda - zeleň:

V katastru obce se nachází chráněné území Bludý a chráněný významný strom dub letní na severním okraji lesa "Vino".

Veřejnou zeleň v obci představuje park v prostoru Velké návse před základní školou, travnaté plochy a květinové záhony po obci.

6. Doprava:

Obcí prochází významná dopravní tepna silnice I. tř. Praha-Hradec Králové, která slouží i mezinárodnímu provozu, dále silnice III. tř. směr Převýšov, Lišice, Běrunice. Obec je na železniční trati Chlumecký n/C. - Křinec.

7. Odpady:

Domovní odpady jsou soustřeďovány na veřejném smetišti, odkud jsou pravidelně odváženy na skládku v prostoru bývalého hlináku.

8. Hluk:

Zdrojem hluku je v obci především automobilový provoz na silnici I. tř. a v severní části obce provoz železnice. Částečně se na něm podílí i provoz vozidel JZD a provoz parkoviště u poštovní 638 - Jednota.

9. Rekreace a cestovní ruch:

K rekreačním účelům jsou obyvateli využívány zejména vodní nádrže a dětské brouzdaliště na Pekelci, pro sportovní využití slouží kulturně tělovýchovné zařízení a místní stadion. Cestovní ruch zasahuje především pohostinství SD Jednota 638, které je i závodem veřejného stravování.

10. Vliv investiční výstavby na kvalitu životního prostředí:

Investiční výstavba JZD se soustřeďuje do areálu družstva ve východní části obce, na západní části jsou dosud mechanizační dílny a uvnitř obce 2 sklady JZD, Podle programu výstavby v JZD by postupně dílny a sklady družstva měly být přemístěny do areálu JZD mimo obec. JZD buduje i své přístupové komunikace. Výstavbu 6-ti bytových domů JZD Vítězný únor v HK provádí JZD v určeném stavebním prostoru.

11. Zdravotní stav obyvatelstva:

Zdravotní stav obyvatelstva odpovídá průměrnému stavu v okrese a je ovlivňován místními podmínkami obce.

KOMPLEXNÍ HODNOCENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Životní prostředí obce je narušeno zejména znečištěním ovzduší a vody, dále dopravou a s ní souvisejícím hlukem a částečně cestovním ruchem.

HLAVNÍ SMĚRY KE ZLEPŠENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
A/ Výchova k péči o životní prostředí:

1. Prohloubit spolupráci MNV s organizacemi NF v obci v oblasti výchovy k péči o životní prostředí. Tento úkol zařadit na společná zasedání R MNV a MN NF 1x ročně. Termín: 1. Q

Odpovídá: předseda MNV

2. Prohlubovat účinnost výchovy mladé generace k ochraně životního prostředí.

Termín: průběžně

Odpovídá: řed. školy

3. K seznamování občanů s problematikou péče o životní prostředí využívat místních novin "Lovčický zpravodaj".

Termín: průběžně

Odpovídá: ŠKK

B/ Ekonomika a komplexní rozvoj:

1. Při sestavování volebního programu NV zajistit přednostně péči o životní prostředí obce.

Termín: průběžně

Odpovídá: MNV+MV NF

2. Zpracovat program péče o životní prostředí u JZD Svornost Lovčice s cílem snížit nepříznivé vlivy jejich hospodářské činnosti na životní prostředí obce.

Termín: 31.12.1989

Odpovídá: Předseda
Jedn. zem. družstva

3. Využívat ekonomických nástrojů, výnosu poplatků a pokut ke zkvalitnění péče o životní prostředí.

Termín: trvale

Odpovídá: zdravotní
komise

C/ Péče o ovzduší:

1. Omezit prašnost na místních komunikacích používaných JZD kropením vozovek

Termín: dle potřeby

Odpovídá: JZD

2. Působit na občany, aby omezili spalování suchého listí a dali přednost jeho zkompostování.

Termín: trvale

Odpovídá: zdrav.komise

D. péče o vodu

1. zabezpečit dobudování veřejného vodovodu v obci a umožnit výstavbu přípojek k rodinným domkům občanů.

Termín: 31.12.1989

Odpovídá: R X MNV

2. Zajistit pravidelné čištění veřejných studní v obci, čistotu okolí veřejných studní a následně chlorování vody zejména v ZŠ a ŠJ.

Termín: průběžně

Odpovídá: R MNV

3. Zajistit pravidelné čištění vodních nádrží a dětského brouzdaliště na Pekelci, provádět jejich nátěry, zabezpečit udržování čistoty a pořádku v jejich okolí.

Termín: průběžně

Odpovídá: MNV

4. Zakázat znečišťování Štítarského potoka a jednat s oblastní státní meliorační správou o jeho vyčištění.

Termín: dle potřeby

Odpovídá: MNV

E/ Péče o zemědělskou a lesní půdu, ekologickou stabilitu krajin a veřejnou zeleň:

1. Nepřipustit úbytek zemědělského půdního fondu nezákonnými stavbami na zemědělské a lesní půdě.

Termín: Průběžně

+ trvale

Odpovídá: komise
výstavby

2. Společně s JZD Lovčice projednávat ochranu a využití ZPF.

Termín: 1x ročně
Odpovídá: předseda MNV
předseda JZD

3. Řádně hospodařit se skřívky ornice

Termín: průběžně
Odp. předseda MNV
předseda JZD

4. Pozemky nevhodné pro zemědělskou velkovýrobu předávat k využití společenským organizacím NF nebo jednotlivcům.

Termín: průběžně
Odpovídá: předseda JZD

5. Soustavně pečovat o veřejnou zeleň a květinové záhony v obci, vysazovat nové růže a okrasné keře.

Termín: průběžně
Odpovídá: MNV

F/ Ochrana před hlukem

1. Zajistit dodržování nočního klidu v obci po 22. hodině, přestupky projednávat v KOVP.

Termín: průběžně
Odpovídá: KOVP

G/ Zacházení s tuhými komunálními odpady

1. Zabezpečit pravidelný odvoz odpadků z veřejného smetiště.

Termín: 1x týdně
Odpovídá: MNV

2. Nepřipustit vytváření divokých skládek odpadků v katastru obce.

Termín: trvale
Odpovídá: MNV

3. Jednat o rozšíření řízené skládky odpadů v bývalém hlináku a nepřipustit zde ukládání odpadů bez souhlasu MNV

Termín: průběžně
Odpovídá: R MNV

4. Nepřipustit vyvážení stavebních sutin do polních cest bez souhlasu JZD

Termín: průběžně
Odpovídá: JZD

5. Pravidelně provádět po obci sběr starého železa.

Termín: dle potřeby
Odpovídá: MV NF

6. Umožnit odevzdávání sběrového papíru a textilu do školní sběrný ZŠ Lovčice Všem občanům.

Termín: trvale
Odpovídá: řed. školy

7. Zajistit pravidelné odvozy starého skla z kontejnerů v obci, nepřipustit nepořádek kolem nich.

Termín: průběžně
Odpovídá: MNV

8. Umožnit v jarním období skládku větví z průklestu stromů a jiného dřevného odpadu u hřbitova.

Termín: do 30.4. každoročně.
Odpovídá: MNV

H/ Ostatní opatření

1. Využívat závazků občanů k udržování pořádku a čistoty na veřejných prostranstvích v obci a postihovat ty, kteří pořádek a čistotu nedodrží. Termín: trvale
Odpovídá: MNV

2. Nepřipustit přípojky na kanalizaci obce bez vědomí a souhlasu MNV, nedovolit; aby do kanalizace byly vypuštěny odpady v WC nebo chlévů. Termín: trvale
Odpovídá: MNV - komise výstavby

3. Na všech úsecích věnovat zvýšenou pozornost všem příčinám poškozování životního prostředí a za zjištěných nedostatků vyvozovat důsledně závěry a vyžadovat urychlenou nápravu.

Projednáno v R MNV, MV NF, naveřejné schůzi a schváleno PZ MNV.

Z historie JZD Svornost LOVČICE (pokračování)

V minulém čísle Lovčického zpravodaje jsme se seznámili s historickými událostmi v prvních měsících po založení družstva a knihu zápisů jsme uzavřeli u data 7. září 1949. Následný dokument má datum 22. 10. 1949. Je v něm znovu zmínka o převzetí strojů a zároveň stanovena a schválena náhrada za jejich zapůjčení - secí stroj za 15 Kčs, válec - 10 Kčs a fukar za 5 Kčs. Sazby platily pro nečleny, členové družstva měli použití uvedených strojů zdarma. Pro mlácení obilí byla stanovena kalkulace podle spotřebovaných kwh el. energie a to pro člena 20 Kčs a pro nečleha 25 Kčs za 1 kwh. Na této schůzi byl vzhledem k značnému zatížení pokladníka družstva administrativou zvolen na návrh s Drozena Jednohlasně s, Ant. Vlasák. Za výkon funkcí byl schválen návrh na roční odměnu 10.000 Kčs, která byla rozdělena 2/3 pro pokladníka 1/3 pro jednatele.

Další výborová schůze JZD v Lovčicích se konala 9. listopadu večer, v hostinci u Mázlů. V zápise je i bod, který pro mladší čtenáře Lovčického zpravodaje je těžko pochopitelný a totiž, že se družstvo zabývalo i předělováním poukazů na povlaky. V zápise je seznam 22 rodin, kterým byl poukaz přidělen. S tímto způsobem se v zápisech setkáváme i v dalším období často, byla tak přidělována např. tyčovina, filcové boty, šátky či prostěradla. Ale i potřeby pro zemědělskou výrobu, kdy na každý nákup byl potřebný poukaz.

bl.č.463/89/OKS

Při tomto jednání byl i přečten dopis od ministerstva zemědělství, kterým byl zamítnut nárok na slevu za osivo a rovněž zrušen poukaz na nákup hnojiva. Ze zápisu je zřejmá nespokojenost s postojem ministerstva a bylo dohodnuto, aby se na příslušné ministerstvo odeslal dopis. Dále se jednalo o odebrání valníku a sekačky z hospodářského družstva a zejména o jejich ceně a slevě na tyto stroje, která byla tehdy družstvům poskytována. Byl pověřen předseda Fr. Matěrna, aby o tom jednal.

Členské schůze družstva 26. listopadu 1949 se zúčastnili zástupci patronátního podniku Karosa Chlumec n/C., a dále s Chaloupecký z chlumecké spořitelny a s. Formánek z Lužce, jako patron okresního národního výboru v Novém Bydžově. Ze zápisu vyplývá, že se členové družstva zabývali uložením strojů u členů družstva i poznámky o tom, že po výstavbě kolny na stroje bude tato záležitost vyřešena.

Byl projednáván i návrh, kdo by měl převzít funkci pokladníka za s Bradáče, který se odstěhoval do Městce Králové, . navržen byl Antonín Palička. Předseda družstva vyzval ty členy, JZD, kteří ještě neodpracovali hodiny na stavbě prádelny, aby tak učinili 27. listopadu.

Přihlásilo se 12 členů, kteří slíbili pomoc na stavbě v neděli 27. listopadu odpoledne. Ze zápisu vyplývá, že družstvo požádalo o investiční půjčku ve výši 400.000 Kčs, která ani po 6 týdnech nebyla vyřízena, a tak s. Formánek přislíbil zjistit kde to vážne. Na schůzi nabídli pomoc i zástupci patronátu z Chlumce n/c.

Zápisu z roku 1949 pomalu končí a zápis z výborové schůze ze dne 10. prosince za přítomnosti 6-ti členů je předposlední. V zápise je i informace o traktoru Zetor 25, který převzala Strojní traktorová stanice v Chlumci n/C. Je zde záznam o daru ministerstva zemědělství, které věnovalo družstvu žehlicí stroj v ceně 8.000 Kčs. Dále se projednával plán na rok 1950. Nemůžeme si ale pod tehdejším plánem představovat to, co známe ze současnosti. Ze zápisu se dovídáme, že družstvo v lednu a únoru chce dokončit vnitřní práce vprádelně i kolně a dále projednat se členy možnosti zcelení pozemků, v březnu přestavět šrotovnik, vysázet česnek v dubnu, dokončit

venkovní práce na prádelně a kolně, zpevnit dvůr a cestu ke kolně. V květnu a červnu upravit cestu od státní silnice ke hrázi bývalého rybníku ve spolupráci s MNV a tak by bylo možno pokračovat. Celý plán obsahuje jen hlavní úkoly, které je potřeba v roce 1950 udělat. Na této schůzi bylo rozhodnuto o nákupu nových strojů - travní sekačky, dvou pohrabáčů a vyveravače brambor. Na jednání se Antonín Vlasák vzdal funkce jednatele a byl navržen na tuto funkci Fr. Hartman.

Poslední zápis roku 1949 je ze dne 25. 12., kdy výbor projednával zajištění nákupu schválených strojů a schválil poplatky za použití strojů - např. za hlubokou orbu 700 Kčs, za 1 hodinu mlácení jetelového semínka traktorem 120 Kčs. Byl schválen dopis ministerstva zemědělství, kde bylo poukázáno na těžkosti se stavebním materiálem na dokončování staveb kolny a prádelny. Výbor rozhodl, že od 1. 1. 1950 převezme družstvo sběr mléka a vajec. Vedením tímto úkolem byl pověřen s, Josef Volejník č. 87.

Z data zápisu je zřejmé, že i o Vánočních svátcích, když bylo třeba, probíhalo jednání představenstva družstva. Tím končí malý přehled z prvního roku existence našeho družstva - z roku 1949. Příští číslo Lovčického zpravodaje přinese pokračování a tak čtenáři se seznámí s další částí historie JZD Lovčice.

ing. Zdeněk Matějčíček
předseda JZD

VÝSLEDKY VÝKUPU OVOCE A ZELENINY

Ve výkupně ČSZ Lovčice se každou středu a neděli od dubna do poloviny listopadu vykupovala zelenina a ovoce. Za tuto dobu bylo vykoupeno zeleniny a ovoce v hodnotě přes 1.740 000 Kčs. U zeleniny se vykupovalo 20 druhů v tomto množství:

Okurky salátové 392000Kg, okurky nakládačky 210 kg, salát hlávkový 77 500 ks, ředkvička 9 980 ks, květák 2 688 ks, kedlubny s natí 15 000 ks, kedlubny gigant 1 150 kg, pór 220 kg, česnek s natí 1 010 kg, česnek řezaný 270 kg, česnek suchý 1 954 kg, česnek loupáný 1 627 kg, zelí hlávkové 40 kg, petržel 290 kg, rajčata 22 392 kg

bl.č.465/89/OKS

cibule lahůdková 24 870 sv, cibule zelenačka 27 662 kg, karotka s natí 3 180 sv, karotka bez natě 1123 kg, reven 5 kg, kapusta hlávková 68 kg, celer 678 kg, ředkev černá 2 660 kg, kapusta růžičková 630 kg, čínské zelí 520 kg a křen 46 kg. Celkové množství u zeleniny dosahuje přes 127 000 kg.

U ovoce bylo vykoupeno celkem přes 452 000 kg v 11 druzích. Jablka letní 5 763, hrušky letní 12 820 kg, angrešt 2 440 kg, rybíz černý 4 507 kg, rybíz červený 3 715 kg, třešně 5 048 kg, višně 320 kg, mirabelky 220 kg, švestky a slívy 130 kg, ořechy vlašské 79 kg, jeřáb černý 13 kg, jablka zimní 85 590 kg, hrušky zimní 15 827 kg, a jablka padaná 329 799 kg. Z těchto čísel je vidět, že bylo vykoupeno téměř 60 vagónů ovoce a zeleniny.

VÝSTAVA "O K N O D O Z A H R A D Y"

Ve dnech 28- 29. října pod heslem "Rozvojem zahrádkářství za rozkvět socialistické vlasti" jsme měli možnost vzhlednout výstavu ovoce, zeleniny, květin, bonsai a léčivých rostlin, kterou připravila místní organizace českého zahrádkářského svazu. U ovoce jsme měli možnost shlédnout 238 exponátů od 52 vystavovatelů. Byla vystavena jablka, hrušky, ořechy vlašské i lískové a vinná réva. Měli jsme možnost posoudit odrůdy, které se pěstovaly v minulých letech a další nové odrůdy vyšlechtěné v současné době, které se stávají nosnými odrůdami pro budoucnost. V nejlépším se představila odrůda RUBÍN - jablko roku 1989.

U zeleniny bylo vystaveno 56 exponátů od 22 pěstitelů. Bylo vystaveno 28 druhů zeleniny, mezi kterými byl hodnocen nejvýše vystavený pór a květák.

U květin převažovala kolekce 32 druhů Jiřin a 25 odrůd chrysantém. Výstava byla doplněna 33 kusy bonsají a 14 druhy léčivých rostlin.

Dále byly vystaveny sušené květy květin a trav a různé ukázky aranžování těchto rostlin.

Výstavu vzhledlo téměř 1 000 návštěvníků z Lovčic a okolí,

včetně základní školy a mateřské školy. Vystavovali zahrádkáři z Lovčic, Převýšova, Městce Králové, Chlumce nad Cidlinou, Dlouhopolska, Lužce nad Cidlinou, Lišic a Slibovic.

Během výstavy jsme přivítali i delegaci okresního výboru ČZS z Hradce Králové. Zápisy v knize návštěv svědčí o tom, že výstava splnila své poslání. - Napsal za OV ČZS prof. Kovanda! Výstava je opravdu pěkná a dokazuje činnost a zájem členů ČZS o ovocnářství. Rádi se budeme vracet k Vaší výstavě, koutu Čech, kde se ovoci daří, ještě patřící do sféry kdysi pomologa J. Říhy, po němž tradici ovocnářskou předáte generaci mladší.

Zdar Vaší práci ing. Kovanda

Okresní pomolog Jan Vondrák z Nového Bydžova:

"Výstava je pěkná a poučná. Tuto výstavu je možno zařadit úpravou mezi výstavy okresní. Z výstavy Vaší si mohou zahrádkáři odnést hodně zkušeností pro svoji práci.

Přeji všem členům Z.O. Lovčice hodně úspěchů v další práci."

Jan Vondrák.

výbor Z.O. ČZS

O s l i b o v i c k é m c u k r o v a r u

Západně od Lovčic 1km vzdálena se nachází bývalá panská sýpka obilní z roku 1707. V druhé polovině 19. století byl zde zřízen cukrovar, kde déle jak po třicet let nacházelo obživu mnoho obyvatel obce Lovčice i širokého okolí.

V polovině 19. století měl v nájmu dvůr Hlinov a Slibovice J. Kvěch, který prvně započal pěstovat řepu cukrovku u Slibovic. Ve dvoře Hlinově postavil stroje, na kterých se řepa krouhala a vyráběl sirub. Pohon strojů byl tažen koňmi a voly. Sirub se prodával do cukrovaru v Libněvsi.

Po rozšíření výroby došlo k jejímu přemístění do někdejších panských špýcharů u Slibovic. To si již cukrovar najal průmyslník a kapitalista Josef Riedl a spol. Tato firma dodala do cukrovaru nové lepší stroje a přistavěla více budov.

Nákladným způsobem došlo ke zřízení podzemního vedení vody do cukrovaru. Prameniště vodních zdrojů bylo proti nádraží, kde bylo vybudováno několik studní. Práce v cukrovaru byla sezónní od října do března. Řepa se vynášela v koších až do půdních prostorů k řezačkám. Práce to byla těžká, teprve vynálezem "páter noster" se dřině ulevilo. Platy byly nízké, a tak část dělníků ve snaze si zlepšit platové podmínky stávkovala v letech 1869 a 1871. Stávka očekávané výsledky nepřinesla, protože za vraty cukrovaru čekali další dělníci na pracovní příležitost. Aby cukrovar měl dostatek řepy, pronajali si několik panských dvorů k pěstování cukrovky. Jistou dobu se firmě dobře vedlo, než šéf firmy Riedl přijal za úředníka a později za společníka jistého Barela, podvodníka, který firmu strhl do dluhů. Majitel vedl dlouhý spor u obchodního soudu. Po rozpadu Riedlovy společnosti zůstal cukrovar po nějaký čas opuštěn.

Kolem roku 1867 se utvořila nová větší akciová společnost průmyslníků opavských ze Slezska. Vedoucí a největší podílníci byli: Zentzytzki, Pohl a rytíř Josef z Horáku. Tato společnost si najala od chlumeckého velkostatku slibovický cukrovar a k tomu 7 dvorů: Slibovice, Hlinov, Vlkov, Běruničky, Kněžíčky, Vykleky a Běrunice. Na svůj náklad postavila v cukrovaru nové stroje, byty pro úředníky a dozorce dělníků. Celý způsob provozu byl nově uspořádán. Ředitelem se stal Albrecht Kristianus, který byl zároveň podílníkem společnosti. Vrchním správcem nad dvory byl J. Winter, jemuž podléhali správci jednotlivých dvorů. Jelikož řadu let byly dvory bez očekávaného zisku a vykazovaly deficit, společnost v obavách o svůj kapitál se chtěla rozejít. V měsíci červenci roku 1873 se ale přistěhoval z Prahy jeden z největších podílníků - Josef rytíř z Horáku se svou rodinou, chotí a dcerou, a sice proto, aby celý podnik řídil. Do této doby byl státním úředníkem, vrchním inspektorem všech telegrafů v Čechách. Pustil se jménem společnosti do nové organizace řízení továrny. Některé úředníky, zejména vrchního správce Wintra propustil. Zavedl úsporná opatření a plně se vžil do nových ekonomických poměrů. Řídil rozsáhlý podnik 15 roků - OD roku 1873 do 1877.

Také jeho zásluhou bylo zřízení poštovního a telegrafního úřadu roku 1878 obce Lovčice, Lišice, Lišičky, Vlkov a Kněžičky, když v cukrovaru ve Slibovicích poslytl zdarma kancelář a byt pro poštmistra. Také za něho se stavěla cesta z Lovčic do cukrovaru. V roce 1882 povolal za ředitele Vincence Libuse, který byl do té doby cukmistrem ve Vysokém Veselí. O rok později přijal jej za zete, když mu dal jedinou dceru Aloisii za manželku. Mladí manželé nejprve bydleli v cukrovaru a pak si postavili na dvoře větší prostorný byt. Manželství rodiny Libusovy nebylo nijak šťastné. V roce 1890 v dubnu jim zemřely na spálu tři děti ve stáří 1,3 a 5 let. V dalším roce byl to ještě 5 měsíční syn. Josef rytíř z Horáku, inspektor na odpočinku a příznivec lovčické školy, zemřel ve Slibovicích ve věku 66 let dne 12. 12. 1887. Jeho manželka Veronika, vdova na odpočinku, rozená Kowiczková z Litomyšle zemřela 1. 1. 1892 ve věku 78 let.

V této době cukrovarnictví dosáhlo nebývalého rozmachu. V našem kraji kouřily cukrovarské komíny v Městci Králové, Dymokrutech, Novém Bydžově, Novém Městě u Chlumce, Libněvsi a Želčicích. V roce 1894 nastala cukrovarská krize živěná také jejími kartely. Pěstování cukrové řepy se omezuje vzhledem k její nízké ceně. Tak slibovický cukrovar - továrna na surovinu, která roku 1981894 zpracovávala 250 tisíc q řepy, následujícího roku již jen 180 tisíc q. Dlouholetá zaměstnanost ve slibovickém cukrovaru skončila rozchodem cukrovarnických společníků roku 1898. Stroje byly rozprodány, přilehlé budovy byly rozbourány a prodány za pakatel občanům. Zbyl jen původní špýchar s přístavbou a asi 40 m vysoký tovární komín. Také podél oplocení cukrovaru parková úprava a výsadba stromů vzala za své.

Prošli jsme historií cukrovaru od jejich počátků až do jeho zániku. Nelze nezpomenout alespoň některých zaměstnanců, kteří řídili chod cukrovarnické výroby. Byla tu řada dohližitelů a poručníků, kteří vedli desítky dělníků. Dohližitelů a poručníky byli: Václav Kaiser/1863/, Václav Barcal /1879/ od Sobotky, Karel Mandlík z Kutnohorska, který zemřel již roku 1878 jako 53 letý. K hlavním osobnostem výroby patřili cukmistři. Byl to Josef Hejtmánek /1857/, ženil se v 21 letech, Jindřich

bl.č.469/89/OKS

Ce stner, rodák z Opavy, který se ženil roku 1869 s Hedvikou, dcerou Jindřich Weise, vrchního ředitele cukrovaru ve Slezském Prusku. Jako další se uvádí Karel Zaběhlický, který se roku 1872 oženil s Albertinou, dcerou Jana Bernata, správce cukrovaru v Lysé. Jedním z posledních cukmistů se uvádí Vilém Waldek, rodem z Hradce Králové. Řízení provozu cukrovaru náleželo technickému adjuntu Eduardu Hubertovi /1885/. Dalšími byli Antonín Hylas a Jan Kokoška. Administrativním adjunktem byl Jan Kohout. K důležitým pracovníkům patřili také vařiči cukru. Po roce 1870 to byli Jan Miller, Václav Hartman /1880/ a Josef Franc /1875/. Provoz strojního zařízení vyžadoval schopné strojmistry a mašinisty. V letech 1880 se připomínají Alois Beisert, který přišel z cukrovaru v Praze. V roce 1872 se žení mašínista Jindřich Valter /bylo mu 28 let/ a to s Marií Auskou, dcerou mistra v cukrovaru v Libici. Byla zde i řada řemeslníků; Václav Benda-kotlář /1863/, Jan Smutný /1883/ Josef Knotek-zámečnick Jan kukla-kovář /1860/ Jan Červinka /1894/ a řemenář Jan Balada. Také "vážní" střežili dovážené množství cukrovky. Patřili k nim i lovčický Jan Vlasák /1870/ a Jan Miller. Hospodářské výsledky byly v rukou většího počtu vedoucích, účetních a pokladníků: Josef a Václav Novotní, rodem z Nového Bydžova /1860/ David Riedl-pokladník /oženil se roku 1863 s dcerou lovčického šenkýře Jana Bílka/ Florentin Háva-pokladník /rodem z Plzně-jíž jako 57 letý se ženil roku 1873 s 19 letou slečnou Ebrlovou z Moravy/ Karel Zikmund-účetní /syn měšťana z Budějovic, který se ženil ve 42 letech s Barborou, dcerou měšťana z Českého Brodu, které bylo 27 let/. Po roce byl účetním Václav Dvořák. Dlouholetým zaměstnancem cukrovaru až do jeho zániku byl správce skladu Vincenc Birbaum. K cukrovaru patřila Kantina, zvaná baráček, kde se nelehce vydělané peníze snadno utrácely. V letech sedmdesátých byl tu hostinský a řezník Jan Kubík. Z lovčic na vozu taženém psím potahem sem dovážel párky řezník Choura. Také Lovčické housky a preclíky šly na odbyt. Mezi služebníky neméně důležité patřil domovník. Byl jím po roce 1860 J. Rumlér, který musel provdat svoji dceru Aničku v 16 letech. Z dalších: Jan Chotěborský a Josef Tománek /nejprve zedník a od roku 1880 domovník. Bylo to jen několik osudů z nekonečné řady bezejmených dělníků a dalších pracovníků, kteří v minulosti ovlivňovali svou prací historii naší obce a jejího okolí. I když dávno zapomenuti, zaslouží si alespoň této skromné vzpomínky.

K R O N I K A S P O Z

A léta běží ...

Knitl Josef	čp. 12	nar. 1.11.1926	63 let
Suchachlebová Anna	228	3.11.1909	80 let
Macháček František	19	7.11.1913	76 let
Konečný Stanislav	78	13.11.1924	65 let
Myšková Růžena	207	19.11.1912	77 let
Pilař František	16	25.11.1908	81 let
Louda Zdeněk	133	25.11.1929	60 let
Hamanová Marie	193	27.11.1929	60 let
Volejníková Božena	62	26.11.1925	64 let
Konečná Marie	78	1.12.1924	65 let
Králík František	4	4.12.1921	68 let
Pořízová Františka	150	4.12.1912	77 let
Macháčková Helena	19	5.12.1921	68 let
Kádová Marie	88	7.12.1934	55 let
Kurka Josef	195	9.12.1906	83 let
Vejlupek František	81	15.12.1919	70 let
Brunclíková Kateřina	173	18.12.1911	78 let
Vavřínková Marie	155	18.12.1922	67 let
Vaničková Věra	224	18.12.1923	66 let
Pšenička Josef	53	19.12.1916	73 let
Vořejníková Marie	52	20.12.1921	68 let
Kloučková Marie	121	20.12.1921	68 let
Kuklová Anna	232	21.12.1919	70 let
Hladík František	196	24.12.1939	50 let
Školníková Božena	63	28.12.1910	79 let
Maternová Marie	147	29.12.1917	72 let

Upřímně blahopřejeme!

Z našich řad odešli:

Koudelková Božena	čp. 17	zemřela 3.11.1989	věk 69 let
Věříš Alois	90	zemřel 3.11.1989	60 let
Vašátko František	236	zemřel 6.11.1989	82 let
Vašátková Marie	236	zemřela 13.11.1989	78 let
Zelinka Bohumil	91	zemřel 20.11.1989	85 let
Klouček Josef	144	zemřel 18.11.1989	76 let

Čest jejich památce!

Na titulní straně:

Výstavba nových rodinných domků v ulici na Kamenci.

(foto Josef Myška)

LOVČICKÝ ZPRAVODAJ vydává Místní národní výbor v Lovčicích
ve spolupráci s Okresním kulturním střediskem v Hradci Králové.
Obálku tiskne Agrodát Nové Město nad Cidlinou.

Za obsah čísla odpovídají Václav Zezulka a František Vondruška.
Vychází každý sudý měsíc v roce. Náklad 250 výtisků.

Evidováno Odborem kultury ONV v Hradci Králové pod ev. č. 4/89.

Cena výtisku 1 Kčs dle cenového výměru ONV v Hradci Králové.
